

Wymagania na egzamin ustny z geografii - klasa IV semestr 8

Wymagania na poszczególne oceny				
Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)
VI Dział: Zróżnicowanie jakości życia ludności na świecie (5 tematów)				
1. Temat: Jakość życia ludzi.				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>jakość życia</i>; • wymienia rodzaje oceny jakości życia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia syntetyczne wskaźniki obiektywnej oceny jakości życia; • analizuje zróżnicowanie wartości HDI na świecie na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych; • przedstawia zróżnicowanie wartości wielokryterialnego wskaźnika ubóstwa (MPI) w wybranych krajach; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje schemat przedstawiający hierarchię potrzeb ludzkich; • wyjaśnia różnice między subiektywną a obiektywną oceną jakości życia; • podaje przyczyny zróżnicowania obiektywnej oceny jakości życia na świecie; • przedstawia zmiany subiektywnej oceny jakości życia w wybranych krajach; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób formułuje się obiektywną i subiektywną ocenę jakości życia; • przedstawia konsekwencje zróżnicowania jakości życia na świecie; • charakteryzuje na przykładach kraje o wysokiej i niskiej jakości życia; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje hipotezy dotyczące przyczyn zróżnicowania jakości życia na świecie;
2. Temat: Głód.				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest głód; • wymienia rodzaje głodu; • wskazuje na mapie świata regiony o dużym udziale głodujących; • podaje nazwę agendy ONZ powołanej w celu niesienia pomocy żywnościowej na świecie; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przestrzenne zróżnicowanie stopnia zaspokojenia norm żywieniowych na podstawie mapy tematycznej; • analizuje zróżnicowanie wartości energetycznej dostępnej żywności na świecie na podstawie mapy tematycznej; • podaje różnice między głodem rzeczywistym a głodem utajonym; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje czynniki wpływające na stopień zaspokojenia norm żywieniowych; • omawia przyrodnicze, ekonomiczne i społeczno-polityczne przyczyny głodu; • podaje przyczyny klęsk głodu; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje strukturę spożycia produktów żywnościowych w krajach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego; • omawia problem głodu wśród dzieci; • omawia skutki głodu rzeczywistego i głodu utajonego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponuje działania, które mogłyby ograniczyć głód i niedożywienie na świecie;
3. Temat: Zagrożenia życia. Choroby.				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje zagrożeń życia ludzi; • wymienia rodzaje chorób; • wymienia zagrożenia życia ludzi; • wymienia największe zagrożenia w życiu codziennym; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia czynniki wpływające na stan zdrowia ludności na podstawie wykresu; • wymienia czynniki wywołujące choroby niezakaźne; • analizuje zróżnicowanie dostępu do 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wybrane choroby, zakaźne i pasożytnicze oraz niezakaźne; • omawia prawidłowości dotyczące zachorowań na choroby zakaźne i pasożytnicze oraz niezakaźne na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia sposoby rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych i pasożytniczych; • przedstawia skutki występowania chorób; • omawia czynniki wpływające na stan 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny zagrożenia życia w wybranych regionach świata, w tym związane z rozprzestrzenianiem się chorób, niskim poziomem ochrony zdrowia i degradacją środowiska;

	usług zdrowotnych na świecie na podstawie mapy tematycznej;	świecie; <ul style="list-style-type: none"> opisuje różnicowanie przestrzenne zachorowalności na wybrane choroby na podstawie map tematycznych; 	zdrowia społeczeństw i jakość usług medycznych na świecie; <ul style="list-style-type: none"> proponuje działania na rzecz zapobiegania chorobom i ich zwalczania; 	
--	---	---	--	--

4. Temat: Poczucie bezpieczeństwa.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest poczucie bezpieczeństwa; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> analizuje na podstawie mapy tematycznej zmiany poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata; analizuje liczbę zgonów w wyniku wypadków drogowych w różnych regionach świata na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej; przedstawia zagrożenie przestępczością w różnych regionach świata; opisuje zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi oraz z klęskami żywiołowymi; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> analizuje poczucie bezpieczeństwa i postrzeganie różnych zagrożeń na podstawie wyników badań ankietowych; analizuje na podstawie wyników badań ankietowych poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależność między poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego a występowaniem poszczególnych rodzajów zagrożeń życia na podstawie danych statystycznych; dokonuje oceny poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata na podstawie samodzielnie opracowanych kryteriów;
---	---	---	---	--

5. Temat: Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>edukacja</i>; wymienia poziomy, na których jest realizowana edukacja; wyjaśnia znaczenie terminu <i>analfabetyzm</i>; wyjaśnia, czym jest wskaźnik analfabetyzmu; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> analizuje przebieg edukacji formalnej na trzech poziomach na podstawie schematu; analizuje zmiany wskaźnika analfabetyzmu w poszczególnych częściach świata na podstawie wykresu; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> opisuje ogólny system edukacji na świecie; charakteryzuje mierniki uczestnictwa w edukacji formalnej na świecie; omawia zróżnicowanie zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny zróżnicowania zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> dyskutuje na temat skutków zróżnicowania poziomu zaspokojenia potrzeb edukacyjnych w wybranych regionach świata;
Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)

VII Dział: Problemy gospodarcze współczesnego świata (3 tematy)

1. Temat: Dysproporcje w rozwoju gospodarczym państw.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>produkt</i> 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki wpływające na 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> omawia na wybranych przykładach 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> gospodarcze najbardziej i 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia problem zadłużenia
--	--	--	--	---

<i>krajowy brutto;</i>	poziom rozwoju gospodarczego państw; • omawia zróżnicowanie wartości PKB <i>per capita</i> na świecie na podstawie mapy tematycznej;	państwa o najwyższej i najniższej wartości PKB <i>per capita</i> ; • podaje przyczyny dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata; • omawia przestrzenne zróżnicowanie zadłużenia państw świata na podstawie mapy tematycznej;	najbogatszych państw świata; • przedstawia skutki dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata;	krajów i obywateli na przykładach państw wysoko i słabo rozwiniętych;
------------------------	---	---	--	---

2. Temat: Działania na rzecz zmniejszenia dysproporcji w rozwoju gospodarczym.

Uczeń: • wyjaśnia, na czym polega międzynarodowa pomoc rozwojowa; • wyjaśnia, czym jest oficjalna pomoc rozwojowa; • wymienia kraje udzielające pomocy rozwojowej innym państwom; • wymienia przykłady organizacji niosących pomoc rozwojową najbiedniejszym krajom;	Uczeń: • wymienia rodzaje pomocy rozwojowej udzielanej państwom; • wymienia państwa, które otrzymały środki w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych;	Uczeń: • omawia działania (inne niż podejmowane w ramach pomocy rozwojowej) mające na celu zmniejszenie dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw;	Uczeń: • przedstawia ewolucję pomocy rozwojowej; • przedstawia wpływ polityki na rozwój korporacji międzynarodowych;	Uczeń: • podaje przykłady działań mających na celu zmniejszenie dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata oraz dokonuje ich krytycznej oceny;
---	---	---	---	--

3. Temat: Korporacje międzynarodowe.

Uczeń: • wymienia przykłady korporacji międzynarodowych i podaje nazwy państw, z których się wywodzą;	Uczeń: • przedstawia rozmieszczenie największych firm świata na podstawie mapy tematycznej; • wymienia główne branże, w których działają największe korporacje międzynarodowe;	Uczeń: • podaje główne cele rozrastania się korporacji; • omawia rozwój korporacji na przykładzie The Walt Disney Company;	Uczeń: • omawia pozytywne i negatywne skutki gospodarczej działalności korporacji międzynarodowych;	Uczeń: • ocenia wpływ korporacji transnarodowych na społeczeństwo, politykę, gospodarkę i środowisko przyrodnicze państw oraz regionów świata; • przedstawia wpływ konsumpcjonizmu, pracoholizmu i presji gospodarczej związanej z maksymalizacją zysku na zdrowie i życie człowieka; • omawia wpływ wybranej korporacji międzynarodowej na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko przyrodnicze państw;
---	---	---	---	---